

HÄTÄHYPPY

Pokanvanhin määrää HÄTÄHYPPYSTÄ lentäjän käskystä.

Hätähyppy suoritetaan pokanvanhimman komennolla **HÄTÄHYPPY**.

Hätähypyn suorittaminen:

1. **OVELLE**-komennolla ensimmäisenä oleva siirtyy hyppyovelle.
2. **MENE**-komennolla tehdään uloshyppy hyppääjän parhaaksi katsomallaan UH-tyylillä (oppilaat hyppäävät koulutuksensa mukaisesti).
3. **SEURAAVA** siirtyy ovelle heti, kun pokanvanhin komentaa **OVELLE**, **MENE**-komennolla toimitaan kuten edellä.

Lentäjän ovela voidaan tarvittaessa käyttää varauloskäyntinä, mikäli lentäjä on hypännyt ensin.

Alle 600 m suoritetuissa hätähyppyissä käytetään varavarjoa ilman irtipäästöä (oppilailla alle 1000 m:stä suoritetuissa hätähyppyissä; ei koske PL-oppilaita).

Alle 300 metristä on yleensä turvallisempaa tulla pakkolaskuun.

PAKKOLASKU

Pokanvanhin määrää PAKKOLASKUSTA lentäjän käskystä.

Pakkolaskuun valmistaudutaan pokanvanhimman komennolla **PAKKOLASKU**.

Pakkolaskuun valmistautuminen:

1. **NOJAA** lentosuuntaan (vapaa liike minimiin).
2. **OTA** tukea mahdollisuuksien mukaan.
3. **ÄLÄ** häiritse lentäjää.
4. **AVAA** hyppyovi raolleen hieman ennen maakosketusta, pidä kiinni kahvasta!

Pakkolaskun jälkeen:

1. **POISTU** koneesta muita auttaen. Huomioi olosuhteet (tulipalo, alastulopaikka, loukkaantuneet...).
2. **HÄLYTÄ** apua.

POKANVANHIMMAN JA HYPPÄÄJIEN TEHTÄVÄT KUORMAAMISESSA JA HYPPYLENNOLLA

Pokanvanhimman tehtäviä kuormaamisessa ja hyppylen-
nolla ovat:

1. Lähesty seisontapaikalla olevia **lentokoneita aina ta-
kaa päin**.
2. Jos maahenkilöä ei ole, ilmoita tästä lentäjälle.
3. **Varmista, että potkurin vaara-alue on vapaa** henki-
löistä moottoria käynnistettäessä ja ilmoittaa siitä len-
täjälle sanomalla **POTKURI VAPAA**.
4. **Anna lentäjälle pokat tiedot ja muut ohjeet ennen
lentoa sekä lennon aikana.**
 - Ohjeet lennolla annetaan kuuluvalla äänellä ja/tai käsimer-
kein.
5. **Poikkeus- tai vaaratilanteissa pidä yhteyttä lentä-
jän kanssa ja anna ohjeita hyppääjille.**
 - Pokanvanhin määrää **HÄTÄHYPYSTÄ** lentäjän käskystä.
 - Pokanvanhin määrää **PAKKOLASKUSTA** lentäjän käs-
kystä.
 - Matkustamossa syttynyt **TULIPALO** sammutetaan lentäjän
ja pokanvanhimman välisessä suojassa kiinni olevalla
sammuttimella; ensisijaisesti sammutuksesta huolehtii po-
kanvanhin.
 - **Ilmoittaa havaitsemistaan tai muiden hyppääjien ha-
vaitsemista** vioista, puutteista ja toimintahäiriöistä, jotka
voivat vaikuttaa ilma-aluksen lentokelpoisuuteen tai turval-
lisuuteen, sekä tapauksista, joissa toiminnan turvallisuus
on vaarantunut tai saattaisi vaarantua.

VARJO AVAUTUU KONEESSA

Mikäli hyppääjän reppu avautuu koneessa tai apuvarjo tulee ulos taskustaan, **varjon avautuminen on estettävä** ja ovi on pidettävä kiinni kädellä varmistettuna, kunnes kone on laskeutunut ja pysähtynyt. Jos ovi on auki, se on suljettava välittömästi ja koko poka tulee koneella alas.

1. **ESTÄ** varjon avautuminen.
2. **SULJE** ovi välittömästi, jos se on auki.
3. **PIDÄ** ovi kiinni kädellä varmistettuna.
4. **KOKO POKA** tulee koneella alas.
5. **OVI** avataan vasta, kun kone on laskeutunut ja pysähtynyt.

Koneessa OH-EKO puukko on kiinni lentäjän ja pokan-vanhimman välisessä suojassa sekä lentäjän vasemman jalan vieressä olevassa läpinäkyvässä taskussa.

REPPU AVAUTUU KONEESSA JA VARJO PÄÄSEE ILMAVIRTAAN

Mikäli hyppääjän apuvarjo pääsee ilmavirtaan tai reppu avautuu koneessa ja varjo pääsee ilmavirtaan, **hyppääjä on välittömästi autettava koneesta ulos riippumatta siitä, havaitseeko hyppääjä tilannetta itse.**

1. **HERÄTÄ** hyppääjän huomio.
2. **AUTA** hyppääjä ulos koneesta.

HYPPYOVEN KÄYTTÖ

Oven kiinnipysyminen tulee varmistaa nousukiidon aikana joko pitämällä kiinni oven aukaisukahvasta tai alaetureunan ”narukahvasta”.

Hyppyoven avaamiseen UHP:n määrittämistä ja hyppäämistä varten on pyydetävä lentäjältä lupa.

HYPPYOVEN AVAAMINEN

1. AVAA LUKITUS KÄÄNTÄMÄLLÄ METALLINEN **AUKAISUKAHVA VASTAPÄIVÄÄN PYSTYASENTOON.**
2. ILMAVIRTA NOSTAA (**JARRUTA NOUSUA**) OVEN KIINNI SIIVEN SIIPILUKKOON.

HYPPYOVEN SULKEMINEN

1. **VEDÄ SIVULLE (ei alaspäin) OVEN YLÄETUREUNAN VAIJERILENKISTÄ, JOLLOIN SIIPILUKKO AUKEAA;** tästä lenkistä **EI SAA VETÄÄ OVEA KIINNI.**
2. VEDÄ **OVENKAHVASTA** OVI KIINNI KÄÄNTÄEN SAMALLA **AUKAISUKAHVA MYÖTÄPÄIVÄÄN VAAKA-ASENTOON.**
3. VARMISTA ETULUKON LUKITTUMINEN VETÄISEMÄLLÄ OVEN **ALAETUREUNAN NARUKAHVASTA.**

ULOSHYPPYÄ KOSKEVAT OHJEET

On tärkeää olla tietoinen toisen hyppykoneen sijainnista ja sen pokan koostumuksesta (mahdolliset korkeat avaukset, tandemit, liitopuvut jne.).

Hyppyoven avaamiseen on pyydetävä lentäjältä lupa.

Korkeusvakaajaan törmäämisen estämiseksi hyppääjien ja lentäjien on huomioitava seuraavat asiat **kaikilla hyppylinjoilla:**

- Exitissä **ylöspäin tai korkeusvakaajaa kohti** ponnistaminen on ehdottomasti kiellettyä.
- **Kuvaushaalarien ja liitopukujen** käyttäjien on hypätessään **pudottettava suoraan alaspäin avaamatta siipiä**, kunnes korkeusvakaaja on selvästi alitettu.
- Lentäjän on pidettävä linjalla riittävä ilmanopeus, jotta kone säilyttää ohjattavuuden ja vakaan lennon ryhmän kiihettä ulos ja suorittaessa uloshyppynsä.

Nousevilla hyppylinjoilla:

- Kuvaajan paikalle runkoa vasten kiipeäminen on kiellettyä.
- Liitopuvulla ei saa hypätä nousevalla hyppylinjalla.

Ovessa oleva kahva on mahdollinen takertumispaikka → **kiipeäminen matalana on korostetun tärkeää.**